

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdu a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobce: **V. T. T.**, zastoupený Mgr. Vratislavem Polkou, advokátem se sídlem Vinohradská 22, Praha 2, proti žalované: **Policie ČR, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 8. 4. 2019, č. j. 42 A 7/2019 - 26,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se z a m í t á .**
- II. Žalované **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

Odůvodnění:

I.

Průběh dosavadního řízení

[1] Rozhodnutím Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje, Odboru cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort ze dne 25. 5. 2017, č. j. KRPU-213681-69/ČJ-2016-040022-SV, bylo žalobci uloženo správní vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), současně byla stanovena doba, po kterou nelze žalobci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, a to v délce jednoho roku od okamžiku, kdy žalobce pozbude oprávnění k pobytu na území České republiky. Správní orgán prvního stupně zároveň podle § 118 odst. 3 zákona o pobytu cizinců stanovil žalobci dobu k vycestování z území České republiky do třiceti dnů od právní moci rozhodnutí, přičemž současně určil, že se na žalobce nevztahují důvody znemožňující vycestování podle § 179 zákona o pobytu cizinců. Žalobce podal proti tomuto rozhodnutí odvolání, které žalovaná

rozhodnutím ze dne 21. 1. 2019, č. j. CPR-20264-2/ČJ-2017-930310-V235, zamítla a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrdila.

[2] Žalobce následně podal žalobu proti rozhodnutí žalované u Krajského soudu v Ústí nad Labem, který ji rozsudkem ze dne 8. 4. 2019, č. j. 42 A 7/2019 – 26, zamítl.

[3] Krajský soud neshledal žalobou napadená rozhodnutí nepřezkoumatelnými, a to ani, pokud jde o úvahu o vztahu žalobce k nezletilému synovi. Správní orgán prvního stupně se na jedenácté a dvanácté straně svého rozhodnutí výslovně zabýval vztahem žalobce a jeho nezletilého syna, četností jejich kontaktů a mírou zásahu správního vyhoštění do rodinného a soukromého života žalobce a jeho nezletilého syna. Žalovaná se pak v žalobou napadeném rozhodnutí těmito otázkami výslovně zabývala na stranách sedm a osm žalobou napadeného rozhodnutí.

[4] K námitce žalobce, podle níž bylo žalobou napadené rozhodnutí vydáno v rozporu s § 119 odst. 2 zákona o pobytu cizinců, neboť žalobce je ve smyslu § 15a odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců rodinným příslušníkem občana Evropské unie, krajský soud poznamenal, že mezi účastníky je nespornou skutečností, že žalobce je „matrikovým“ otcem nezletilého D. M., který je občanem České republiky. Tím je splněna první podmínka pro to, aby mohl být žalobce považován za rodinného příslušníka občana Evropské unie ve smyslu § 15a odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Zároveň však dle tohoto ustanovení musí být naplněna i podmínka druhá, a to skutečná péče o občana Evropské unie mladšího 21 let. Správní orgány měly postaveno na jisto, že po dobu nelegálního pobytu žalobce, po celou dobu správního řízení a rovněž ke dni vydání žalobou napadeného rozhodnutí byl nezletilý D. M. v ústavní výchově. Žalobce hradil náklady spojené s pobytem nezletilého v ústavní péči a jeho výživné. Dle krajského soudu skutečná péče musí být naplněna osobní fyzickou rodičovskou péčí o potomka mladšího 21 let. Skutečnost, že žalobce hradil náklady spojené s pobytem nezletilého D. M. v ústavní péči a jeho výživné, tak nelze považovat za skutečnou péči ve smyslu § 15a odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Na tom nemohou nic změnit ani občasná návštěvy žalobce v pečovatelských zařízeních. Žalobce tak nenaplnil druhou podmínku pro uznání rodinným příslušníkem občana Evropské unie a žalobou napadené rozhodnutí tedy nemohlo být v rozporu s § 119 odst. 2 zákona o pobytu cizinců.

[5] K poukazu žalobce na vedení řízení o svěření nezletilého syna do jeho péče u Okresního soudu v Teplicích v době vydání správního rozhodnutí prvního stupně krajský soud uvedl, že z hlediska posouzení otázky, zda je cizinec rodinným příslušníkem občana Evropské unie, je rozhodný stav v době vydání rozhodnutí. S ohledem na skutečnost, že správní orgán postavil na jisto, že po dobu svého nelegálního pobytu a po celou dobu správního řízení žalobce neplnil podmínku osobní péče o nezletilého syna, nepovažoval krajský soud za vadu, pokud správní orgán I. stupně nepřerušil správní řízení z důvodu vedení řízení o návrhu žalobce na svěření nezletilého syna do péče. Do doby vydání žalobou napadeného rozhodnutí již opatrovnícký soud rozhodl tak, že návrh zamítl. Zákon o pobytu cizinců přitom neobsahuje speciální úpravu přerušení řízení pro danou předběžnou otázku a dle § 64 správního řádu je v řízeních vedených z úřední povinnosti přerušení řízení z důvodu rozhodnutí o předběžné otázce na uvážení správního orgánu. Žalobce o přerušení řízení z důvodu řízení o předběžné otázce nepožádal.

pokračování

[6] K námitce nepřiměřenosti zásahu do osobního a rodinného života žalobce krajský soud konstatoval, že touto otázkou se správní orgány podrobně ve svých rozhodnutích zabývaly. Žalobce se za celou dobu svého pobytu nenaučil dostatečně český jazyk. Jeho rodiče a sourozenci žijí ve Vietnamu. Pro posouzení dané otázky tedy zůstává stěžejním posouzení vztahu žalobce k jeho nezletilému synu D.M. Touto otázkou se správní orgány podrobně zabývaly, o čemž svědčí množství podkladů vyžádaných od opatrovníka nezletilého syna a ústavů, v nichž byl nezletilý umístěn. Na základě shromážděných podkladů správní orgány dospěly k závěru, že žalobce neprokázal skutečnou péči o nezletilého syna, a to ani po skončení výkonu trestu odnětí svobody. Dle správních orgánů nelze několik návštěv ve výchovném zařízení považovat za opravdový rodičovský zájem, zejména za situace, kdy pro jazykovou bariéru si žalobce se svým synem nemohl vytvořit hlubší citovou vazbu. S těmito závěry se krajský soud plně ztotožnil. Připustil, že žalobce plnil ve vztahu k nezletilému synovi svou vyživovací povinnost a hradil výživné na účet příslušných výchovných zařízení, ovšem tato skutečnost nemůže mít vliv na posouzení přiměřenosti zásahu v podobě správního vyhoštění do rodinného a osobního života žalobce či jeho nezletilého syna. Výživné může žalobce zasílat i ze země svého původu po vyhoštění. Krajský soud zdůraznil, že například po celý rok 2016 žalobce nepodnikl ani jednu návštěvu nezletilého syna ve výchovném zařízení a v dalších letech navštěvoval nezletilého syna v intervalech několika měsíců. Za situace, kdy délka správního vyhoštění byla žalobci stanovena v rozsahu jednoho roku, nebude mít dle krajského soudu správní vyhoštění zásadní vliv na změnu četnosti kontaktů žalobce s jeho nezletilým synem. Dle krajského soudu tak správní orgány správně zhodnotily skutečnost, že žalobou napadené rozhodnutí nezasáhne nepřiměřeně do osobního ani rodinného života žalobce ani jeho nezletilého syna a nedojde ani k porušení čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod či Úmluvy o právech dítěte.

[7] K námitce žalobce, podle níž žalovaná nesprávně zohlednila při poměrování veřejného zájmu na vyhoštění žalobce s mírou zásahu do jeho rodinného a osobního života skutečnost, že žalobce byl pravomocně odsouzen za přečin přechovávání omamné a psychotropní látky, přestože tato skutečnost nebyla důvodem pro jeho vyhoštění, krajský soud zdůraznil, že v tomto postupu neshledal vadu, která by měla vliv na zákonnost žalobou napadeného rozhodnutí. Uvedenou prokázanou trestnou činnost žalobce krajský soud zhodnotil jako skutečnost, která poukazuje na postoj žalobce k právnímu řádu České republiky, kdy jeho nelegální pobyt nebylo možno považovat za žalobcův ojedinělý exces.

[8] K námitce, podle níž správní vyhoštění bylo žalobci uloženo v délce, která není nijak přezkoumatelně zdůvodněna, krajský soud poznamenal, že správní orgán prvního stupně vzal v úvahu skutečnost, že žalobce pobýval na území České republiky nelegálně po dobu 60 dnů, sám se dostavil na pracoviště cizinecké policie a se správním orgánem spolupracoval, a stanovil dobu správního vyhoštění v dolní části zákonem stanoveného tříletého rozmezí (v délce jednoho roku). Správní orgán prvního stupně přihlédl rovněž k tomu, že žalobce je otcem nezletilého občana České republiky D. M. Žalovaná pak v žalobou napadeném rozhodnutí poukázala na to, že se jednalo o první porušení pobytového režimu ze strany žalobce a že žalobce se správním orgánem prvního stupně spolupracoval. Žalovaná tak považovala správní vyhoštění v délce jednoho roku za adekvátní. S ohledem na výše uvedené dospěl krajský soud k závěru, že správní orgány dobu správního vyhoštění přezkoumatelně odůvodnily.

II.

Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalované

[9] Žalobce („stěžovatel“) napadl rozsudek krajského soudu původně blanketní kasační stížností, kterou následně na výzvu Nejvyššího správního soudu doplnil, přičemž své námitky podřadil pod důvody kasační stížnosti dle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

[10] Stěžovatel je přesvědčen o nezákonnosti a nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku a o tom, že správní orgány v rozporu s § 3 a § 50 odst. 3 správního řádu nezjistily stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a porušily rovněž § 2 odst. 3 a 4 správního řádu, neboť nepřihlédly ke specifickým okolnostem řešeného případu a nešetřily oprávněné zájmy účastníka řízení. Stěžovatel předně namítá, že krajský soud se ve svém rozhodnutí řádně nevypořádal se všemi žalobními námitkami, respektive stěžovatel nesouhlasí se způsobem, jakým bylo toto vypořádání provedeno. Stěžovatel dle svého tvrzení v žalobě namítal, že žalovaná náležitě nevypořádala jeho odvolací námitky proti rozhodnutí o správním vyhoštění, přičemž tuto vadu je dle stěžovatele nutno vztáhnout zejména k otázce legálnosti pobytu stěžovatele v době, kdy s ním bylo zahájeno řízení o správním vyhoštění, a dále k přiměřenosti rozhodnutí o správním vyhoštění ve vztahu k soukromému a rodinnému životu stěžovatele. Krajský soud se podle názoru stěžovatele klíčovou otázkou, zda byly žalovanou náležitě vypořádány odvolací námitky, vůbec nezabýval.

[11] Stěžovatel je dále přesvědčen o tom, že v době, kdy s ním bylo zahájeno a vedeno řízení o správním vyhoštění, mu svědčila fikce pobytu na základě žádosti o změnu účelu pobytu, která byla podána v době, kdy bylo rozhodováno o prodloužení doby platnosti předchozího pobytového oprávnění. Stěžovatel poukazuje na to, že cizinec nežije ve vakuu, ale jeho život se jednoduše vyvíjí a v průběhu řízení může např. podnikatel zjistit, že je pro něho vhodnější být zaměstnán, nebo naopak, a pak samozřejmě musí požádat o změnu účelu pobytu. Pokud k takové změně v životě dojde v průběhu řízení o předchozí žádosti, nemá cizinec jinou možnost, než požádat o změnu účelu pobytu. Je logické, aby nově podaná žádost v době legálního pobytu stěžovatele na území ČR dále zakládala legálnost jeho pobytu. Zejména je podle stěžovatele nutno v tomto ohledu zmínit dobu, po kterou správní orgán vede řízení. Řízení o předchozí žádosti stěžovatele bylo vedeno více než 3 roky. Tato doba dalece překračuje lhůty pro rozhodnutí v dané věci. Pokud se v průběhu doby cizinec rozhodne pro změnu ve způsobu výkonu práce nebo dojde k jiné změně v jeho životě, je nutno požádat o změnu účelu pobytu. Je zcela nelogické, aby taková žádost nelegalizovala pobyt účastníka řízení, zejména např. v situaci, kdy již nemůže vykonávat předchozí činnost. Bylo by zcela proti smyslu zákona, aby účastník řízení musel vyčkat rozhodnutí o jeho nové žádosti mimo území ČR. Obava ze zneužívání dobrodiní § 47 odst. 2 zákona o pobytu cizinců zcela zjevně plyne z délky řízení před správním orgánem, neboť pokud by bylo rozhodováno v zákonných lhůtách, tak by zneužití daného institutu v podstatě nemohlo vůbec přijít do úvahy. Stěžovatel nesouhlasí s údajným posouzením této otázky správními orgány a krajským soudem.

[12] Stěžovatel dále cituje judikaturu Nejvyššího správního soudu a Ústavního soudu k otázce nepřezkoumatelnosti soudních a správních rozhodnutí, přičemž *„je přesvědčen, že tyto závěry jsou na základě předchozího výkladu aplikovatelné i na jeho případ a ve věci bylo evidentně porušeno jeho právo na spravedlivý proces a státní orgány v jeho věci nedostál[y] svým*

pokračování

povinností na vydání řádného, přesvědčivého a přezkoumatelného rozhodnutí. Správní soud rovněž nedostal své povinnosti odůvodnit řádně své rozhodnutí, když některé námitky stěžovatele bez povšimnutí přechází a navíc aprobejuje totožnou nezákonnost jako žalovaný správní orgán, kdy vůbec neřeší správnost závazného stanoviska, které bylo stěžovatelem opakovaně zpochybňováno“.

[13] Stěžovatel dále nesouhlasí se závěrem krajského soudu a správních orgánů, že rozhodnutí o vyhoštění nepředstavuje nepřiměřený zásah do jeho soukromého ani rodinného života. Stěžovatel je přesvědčen, že postup správních orgánů byl nesprávný, vycházel z nedostatečně zjištěného skutkového stavu a vydaná rozhodnutí správních orgánů i krajského soudu jsou nedostatečně odůvodněna a tudíž nepřezkoumatelná. Stěžovatel má na území ČR potomka, který je občanem ČR a jehož se stěžovatel snaží získat do své péče, když bývalá partnerka o jejich syna nepečuje. Tato skutečnost podle stěžovatele jednoznačně dokládá, že vyhoštění stěžovatele je ve smyslu § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců nepřiměřeným zásahem do jeho soukromého a rodinného života. Správní orgány i přes tyto skutečnosti provedly zcela zásadní zásah do života stěžovatele spočívající v nuceném opuštění státu, které se s ohledem na zavedenou správní praxi (kdy správní orgány vyhoštěným cizincům neumožňují návrat do země) téměř jistě změni na opuštění trvalé, čímž bude de facto znemožněn návrat stěžovatele do České republiky. Stěžovatel v tomto ohledu cituje z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2013, č. j. 8 As 68/2012 – 39 (všechna zde uvedená rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), jednotlivé faktory vyplývající z judikatury Nejvyššího správního soudu a Evropského soudu pro lidská práva, které je třeba vzít v úvahu při posuzování přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života cizince, a v této souvislosti uvádí, že v ČR žije dlouhou dobu, od posledního vytýkaného provinění uplynula značná doba, přičemž od tohoto odsouzení žije řádným životem a má na území ČR vytvořeno pevné zázemí. Stěžovatel opakuje, že rozhodnutí správních orgánů je nutno v tomto ohledu považovat za nepřezkoumatelná.

[14] S ohledem na tyto námitky stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení, případně aby zrušil též rozhodnutí správních orgánů a věc jim vrátil k dalšímu řízení.

[15] Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

III.

Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[16] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku krajského soudu (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána oprávněnou osobou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.), a je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[17] Nejvyšší správní soud dále přistoupil k přezkoumání napadeného rozsudku v mezích rozsahu kasační stížnosti a uplatněných důvodů, přičemž zkoumal, zda napadené

rozhodnutí krajského soudu netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[18] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku i rozhodnutí správních orgánů, neboť zpravidla jen u přezkoumatelného rozhodnutí lze vážit důvodnost ostatních námitek. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že napadený rozsudek i obě rozhodnutí správních orgánů jsou plně přezkoumatelné. Správní orgány i krajský soud se zabývaly posouzením dopadů správního vyhoštění do soukromého a rodinného života stěžovatele, avšak neshledaly argumentaci stěžovatele o nepřiměřenosti tohoto zásahu ani jiné stěžovatelem skutečně uplatněné námitky důvodnými. Je nutno podotknout, že, jak vyplývá z rekapitulace kasační stížnosti, stěžovatel uplatnil námitky nepřezkoumatelnosti rozhodnutí správních orgánů i krajského soudu sice ve své kasační stížnosti nesčetněkrát, ovšem buďto se tato argumentace nesla ve zcela obecné rovině, nebo stěžovatel namítal, že se správní orgány či krajský soud nevypořádaly s námitkami, které ve správním řízení ani v prvním stupni či v odvolání a následně ani v žalobě či v řízení před krajským soudem stěžovatel vůbec nevznnesl a v některých případech ani vznést nemohl, neboť skutkové okolnosti, které stěžovatel v této souvislosti v kasační stížnosti uvádí a jimiž argumentuje, se zcela míjejí se skutkovou postatou nyní posuzovaného případu; zástupce stěžovatele patrně tuto argumentaci „přetáhl“ z jím formulovaných podání v jiných cizineckých věcech, kde se ovšem zjevně řešily otázky s případem stěžovatele vůbec nesouvisející.

[19] Stěžovatel sice v žalobě uplatňoval námitku nepřezkoumatelnosti rozhodnutí správních orgánů k některým dílčím otázkám, přičemž s těmito námitkami se krajský soud výše uvedeným, dostačujícím způsobem vypořádal, nenamítal však souhrnně, že by se žalovaná nevypořádala s odvolacími námitkami stěžovatele, na takovou neuplatněnou námitku tedy krajský soud nemohl reagovat. Už vůbec potom stěžovatel v žalobě, resp. v řízení před krajským soudem, nezpochybňoval otázku nelegálnosti pobytu stěžovatele v době, kdy s ním bylo zahájeno řízení o správním vyhoštění. Takový žalobní bod stěžovatel v žalobě vůbec neuplatnil, takže nejenže rozsudek krajského soudu nemůže být z toho hlediska nepřezkoumatelný, ale navíc, i kdyby tuto námitku stěžovatel relevantním způsobem uplatnil v kasační stížnosti, jednalo by se i v tomto případě o námitku ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s. nepřijatelnou, neboť ji stěžovatel neuplatnil v řízení před krajským soudem, ač tak učinit mohl. K tomu ovšem ještě stěžovatel, jak již bylo naznačeno, uvádí k této otázce v kasační stížnosti obsáhlou argumentaci, která se však zcela míjí s podstatou posuzované věci.

[20] Správní orgány v této věci totiž vycházely z toho, že stěžovateli byla rozhodnutím Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 22. 7. 2016, č. j. OAM-4324-30/TP-2015, zamítnuta žádost o povolení k trvalému pobytu podle § 87k odst. 1 písm. g) zákona o pobytu cizinců pro nesplnění podmínky dle § 87h téhož zákona, neboť ministerstvo dospělo (obdobně jako správní orgány i krajský soud v nyní posuzované věci) k závěru, že stěžovatel není ve smyslu § 15a zákona o pobytu cizinců rodinným příslušníkem občana Evropské unie. Vzhledem k tomu, že stěžovatel podal dle závěru správních orgánů proti uvedenému rozhodnutí opožděné odvolání (které bylo dle § 92 odst. 1 správního řádu jakožto opožděné zamítnuto rozhodnutím Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 18. 10. 2016, č. j. MV-125489-5/SO-2016), nabylo uvedené rozhodnutí Ministerstva vnitra právní moci dne 11. 8. 2016. Stěžovatel v té době

pokračování

nedisponoval jiným pobytovým oprávněním, a proto dle závěru správních orgánů rozhodujících v nyní posuzované věci pobýval na území ČR v období od 15. 8. 2016 do 13. 10. 2016 neoprávněně, a z tohoto důvodu mu bylo uloženo správní vyhoštění. Tento závěr stěžovatel v odvolání ani v žalobě nijak nezpochybňoval, a jeho přezkoumání se tedy nemůže věnovat ani Nejvyšší správní soud. V rozhodnutí správního orgánu prvního stupně o správním vyhoštění se dále zmiňuje, že stěžovatel podal dne 21. 2. 2017, tedy až v průběhu řízení o správním vyhoštění, žádost o povolení k přechodnému pobytu, a to opět z toho důvodu, že se považoval za rodinného příslušníka občana Evropské unie. Ze správního spisu nevyplývá, že by stěžovatel v rozhodném období podal jakoukoli žádost o povolení k pobytu za účelem zaměstnání či podnikání či žádost o změnu účelu tohoto povolení a ani krajský soud v napadeném rozsudku pochopitelně neargumentoval „zneužíváním dobrodiní § 47 odst. 2 zákona o pobytu cizinců“, jak uvádí stěžovatel v kasační stížnosti. Jak už bylo řečeno, tato část kasační stížnosti se zcela míjí s podstatou projednávané věci.

[21] Obdobné konstatování platí o výtce, že krajský soud či žalovaná „*neřeší správnost závazného stanoviska, které bylo stěžovatelem opakovaně zpochybňováno*“. V této věci bylo vydáno pouze závazné stanovisko Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 28. 2. 2017, č. j. KRPU-213681-55/ČJ-2016-040022-SV, k možnosti vycestování cizince ve smyslu § 120a zákona o pobytu cizinců, podle něhož je vycestování stěžovatele do Vietnamské socialistické republiky možné. Na toto stanovisko pak odkazuje správní orgán prvního stupně v závěru rozhodnutí o správním vyhoštění s tím, že z něho vyplývá, že se na stěžovatele nevztahují důvody znemožňující jeho vycestování, a že je jeho obsah dle § 149 odst. 1 správního řádu pro správní orgán prvního stupně závazný. Přitom v žádném ze svých podání stěžovatel toto závazné stanovisko ani nezmněl, natož aby jeho závěry jakkoli napadl či zpochybnil. Ani jeho přezkoumáním se tedy krajský soud pochopitelně nemohl zabývat a totéž opět platí o Nejvyšším správním soudu.

[22] Dále je třeba zdůraznit, že řízení o kasační stížnosti je ovládáno zásadou dispoziční a Nejvyšší správní soud je vázán důvody kasační stížnosti. Stěžovatel vymezuje rozsah přezkumu napadeného rozsudku a musí v kasační stížnosti přdestřít polemiku se závěry krajského soudu. Nejvyšší správní soud při přezkumu nemůže tuto roli převzít, jeho úkolem není nahrazovat činnost krajského soudu a opětovně přezkoumávat napadené rozhodnutí správního orgánu, jako kdyby rozhodnutí krajského soudu neexistovalo. Z tohoto důvodu platí, že obsah a kvalita kasační stížnosti předurčuje obsah a kvalitu rozhodnutí Nejvyššího správního soudu. Uvedení konkrétních kasačních námitek nelze zpravidla nahradit zopakováním námitek uplatněných v předchozích podáních nebo pouhým odkazem na tato podání (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2007, č. j. 8 Afs 55/2005 – 74). Povinností stěžovatele je sdělit, z jakých důvodů závěry krajského soudu považuje za nezákonné, nikoliv pouze vyjádřit obecný nesouhlas s rozhodnutím napadeným kasační stížností.

[23] Vzhledem k tomu, že stěžovatel formuloval námitku vad řízení spočívajících v porušení § 3, § 50 odst. 3 a § 2 odst. 3 a 4 správního řádu natolik obecně, že nespécifikoval, jaké konkrétní skutečnosti podstatné pro řízení nebyly zjištěny, ač zjištěny být měly, ani ke kterým konkrétním okolnostem případu nebylo přihlédnuto, mohl Nejvyšší správní soud tuto námitku posoudit rovněž pouze v obecné rovině. Dospěl přitom k závěru, že skutkový stav byl zjištěn dostatečně, jak bude ještě dále rozvedeno ve

vztahu k jediné konkrétní stížní námitce týkající se zásahu do soukromého a rodinného života stěžovatele. Nejvyšší správní soud neshledal ani žádné okolnosti, které by v řízení nebyly zohledněny, ač zohledněny být měly, nelze tak říci, že by správní orgány či krajský soud nešetřily oprávněné zájmy stěžovatele.

[24] Důvodná není ani námitka, podle níž správní vyhoštění stěžovatele představuje nepřiměřený zásah do jeho osobního nebo rodinného života ve smyslu § 119a odst. 2 a § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců, resp. námitka nepřezkoumatelnosti rozhodnutí správních orgánů a krajského soudu k této otázce. Přiměřeností zásahu do soukromého a rodinného života vyhošťovaného cizince se již Nejvyšší správní soud zabýval v řadě svých rozhodnutí, např. v rozsudku ze dne 22. 7. 2016, č. j. 5 Azs 39/2015 – 35 (obdobně jako ve stěžovatelském citovaném rozhodnutí), konstatoval: *„Za překážku správního vyhoštění je třeba považovat pouze zásah nepřiměřený, přičemž přiměřenost je třeba posuzovat na základě kritérií stanovených zákonem a vyplývajících rovněž z judikatury Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“) vztahující se k čl. 8 Úmluvy. Tato judikatura zohledňuje zejména: (1) rozsah, v jakém by byl rodinný nebo soukromý život narušen, (2) délku pobytu cizince ve smluvním státě, který hodlá cizince vyhostit, (3) rozsah sociálních a kulturních vazeb na tento stát, (4) existenci nepřekonatelné překážky k rodinnému či soukromému životu v zemi původu, např. nemožnost rodinného příslušníka následovat cizince do země jeho původu, (5) „imigrační historii“ cizince, tedy porušení pravidel cizineckého práva v minulosti, (6) povahu a závažnost porušení veřejného pořádku či trestného činu spáchaného cizincem (viz např. rozsudek velkého senátu ESLP ze dne 18. 10. 2006, Ünner proti Nizozemsku, stížnost č. 46410/99, body 57-58, a rozsudky ESLP ze dne 31. 1. 2006, Rodrigues da Silva a Hoogkamer proti Nizozemsku, stížnost č. 50435/99, bod 39, či ze dne 28. 6. 2011, Nunez proti Norsku, stížnost č. 55597/09, bod 70). Všechna uvedená kritéria je třeba posoudit ve vzájemné souvislosti a porovnat zájmy jednotlivce na pobytu v dané zemi s opačnými zájmy státu. Právo vyplývající z čl. 8 Úmluvy totiž není absolutní a je zde prostor pro vyvažování protichůdných zájmů cizince a státu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 3. 2013, č. j. 8 As 118/2012 - 45). Je tedy v první řadě na správních orgánech, aby při svém rozhodování usilovaly o nalezení spravedlivé rovnováhy mezi zájmy stěžovatele a zájmy společnosti.“*

[25] Nejvyšší správní soud plně souhlasí s krajským soudem, že zásadním faktorem, který bylo třeba v této věci posoudit, je vztah mezi stěžovatelem a jeho nezletilým synem, D. M., nar. X. V této souvislosti Nejvyšší správní soud připomíná, že např. v rozsudku ze dne 16. 3. 2020, č. j. 5 Azs 404/2019 - 28, zdůraznil, že při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí o zrušení povolení k trvalému pobytu cizince do jeho soukromého a rodinného života ve smyslu § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců je třeba v případě, že se toto rozhodnutí dotýká nezletilých dětí, v souladu s judikaturou Evropského soudu pro lidská práva k výkladu čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, z níž Nejvyšší správní soud v tomto rozsudku obsáhle citoval, zohledňovat nejlepší zájem dítěte, tedy zabývat se pečlivě situací těchto nezletilých dětí, brát v úvahu jejich věk, konkrétní okolnosti jejich pobytu či míru závislosti na péči daného cizince. Nejlepší zájem dítěte nutně nemusí vždy převládnout nad konkurujícím veřejným zájmem na odnětí příslušného povolení, nicméně je třeba ho považovat za středobod úvah a přiznat mu stěžejní význam (srov. též obdobně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 2. 2020, č. j. 5 Azs 383/2019 – 40). Tím spíše tyto závěry platí pro řízení o správním vyhoštění cizince, které je zpravidla již poslední příležitostí, kde je možné nejlepší zájem nezletilých dětí vyhošťovaného cizince zohlednit a dosáhnout spravedlivé rovnováhy mezi uvedenými

pokračování

konkurujícími zájmy (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 5. 2020, č. j. 5 Azs 220/2019 – 33, publ. pod č. 4034/2020 Sb. NSS a tam citovaný nálezn Ústavního soudu ze dne 14. 4. 2020, sp. zn. IV. ÚS 950/19).

[26] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že správní orgány i krajský soud uvedeným požadavkům dostály. Již správní orgán prvního stupně vedl k dané otázce rozsáhlé dokazování a shromáždil k ní v podstatě veškeré dostupné podklady, které také v rozhodnutí o vyhoštění stěžovatele řádně vyhodnotil. Vedle výsledku samotného stěžovatele vycházel správní orgán I. stupně z výpovědi matky nezletilého, D. M., která nejen v rámci trestního řízení, jež s ní bylo vedeno pro podezření ze spáchání přečinu napomáhání k neoprávněnému pobytu na území republiky (přičemž tato věc byla odložena z důvodu promlčení), ale i při pohovorech se sociálními pracovníci uváděla, že stěžovatel není skutečným otcem jejího syna a že byl do rodného listu dítěte jako otec zapsán dodatečně, z důvodu získání určitého prospěchu. Je jistě pravdou, že i kdyby tedy byl stěžovatel zapsán jakožto otec nezletilého účelově a nebyl by jeho biologickým otcem, nelze zpochybnit, že jím z právního hlediska je a že pokud by se mezi ním a nezletilým následně vyvinul vztah otce a syna, včetně příslušné citové vazby, byl by tento vztah jistě hoden stejné ochrany, jako kdyby k účelovému zápisu otcovství nedošlo. Tak tomu ovšem v posuzovaném případě není, jak správní orgány i krajský soud ve svých rozhodnutích podrobně a přesvědčivě vysvětlily.

[27] V této souvislosti správní orgán I. stupně s přihlédnutím k vyjádřením pracovníků jednotlivých zařízení, v nichž byl nezletilý umístěn, a k výpovědi paní Z. M., prababičky nezletilého, která si ho pravidelně zhruba v měsíčních intervalech brala na víkend k sobě, jakož i na základě vyjádření a podkladů orgánu sociálně-právní ochrany dětí, Městského úřadu Bílina, odboru sociálních věcí a zdravotnictví, kterého správní orgán I. stupně ustanovil nezletilému, jakožto účastníku správního řízení o vyhoštění, opatrovníkem, konstatoval, že přestože stěžovatel hradil poplatek spojený s umístěním nezletilého v kojeneckém ústavu a následně v dětském domově, o svého syna se ve skutečnosti nezajímal, a to nejen v době výkonu trestu odnětí svobody, ale ani po svém propuštění. Kojenecký ústav, kde byl nezletilý původně umístěn, sice stěžovatel navštívil poprvé dne 4. 3. 2015, avšak dožadoval se pouze vydání rodného listu, neboť následně dne 18. 3. 2015 podal zmiňovanou žádost o povolení k trvalému pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie, kterou tímto rodným listem dokládal. V roce 2015 navštívil stěžovatel svého syna v příslušných zařízeních čtyřikrát, v roce 2016 ho v dětském domově nenavštívil vůbec, pouze v únoru a březnu 2016 vykonal zhruba hodinovou návštěvu u jmenované Z. M. v době, kdy měla svého pravnuka u sebe. Je pravdou, že si stěžovatel dne 13. 11. 2015 podal žádost o propuštění nezletilého do vlastní péče na dny 20.-22. 11. 2015, což mu nebylo z důvodu nesplnění podmínek umožněno, nicméně když mu byly sděleny podmínky, za jakých lze dítě do jeho péče propustit, už si takovou žádost nikdy nepodal. Opět se o nezletilého stěžovatel začal zajímat až počátkem roku 2017, kdy si podal rovněž zmiňovanou žádost o povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana EU, přičemž nezletilého v dětském domově v lednu a v dubnu 2017 navštívil, a byť synovi přinášel dárky a sladkosti, jeho návštěvy trvaly krátkou dobu, a to i z toho důvodu, že si stěžovatel neosvojil znalost českého jazyka a se svým synem se tedy nedomluvil.

[28] Na základě uvedeného správní orgán I. stupně ve shodě s vyjádřením jmenovaného orgánu sociálně-právní ochrany dětí konstatoval, že stěžovatel fakticky

nezajišťuje výchovu dítěte, nepečuje o něj, nezajímá se o jeho zdravotní stav, ani o jeho citový život a každodenní potřeby a že si nezletilý během uvedených krátkodobých kontaktů se stěžovatelem, ať už v dětském domově nebo u paní Z. M., nemohl, a to i z důvodu jazykové bariéry, vytvořit ke stěžovateli citové pouto tak, aby vyhoštění stěžovatele do země původu mělo negativní vliv na psychiku dítěte a jeho osobní vývoj.

[29] Velmi podrobně se zmiňovanými skutkovými okolnostmi, zjištěnými správním orgánem I. stupně, zabývala rovněž žalovaná, přičemž přihlédla i k novému vyjádření orgánu sociálně-právní ochrany dětí pro odvolací řízení a dospěla k týmž závěrům. S nimi se, jak vyplývá z výše uvedené rekapitulace, na základě vlastního zhodnocení této otázky ztotožnil i krajský soud, a rovněž Nejvyšší správní soud považuje výše uvedené závěry správních orgánů i krajského soudu za přílehavé, vycházející ze zevrubně zjištěného skutkového stavu a jeho neméně pečlivého zhodnocení z hlediska zajištění spravedlivé rovnováhy mezi nejlepším zájmem nezletilého a veřejným zájmem na správním vyhoštění stěžovatele. Nejvyšší správní soud se rovněž ztotožňuje s krajským soudem, že bylo na místě, aby správní orgány při hodnocení jak nejlepšího zájmu dítěte a práva stěžovatele na kontakt s ním na straně jedné, tak veřejného zájmu na jeho vyhoštění na straně druhé, zohlednily rovněž kriminální minulost stěžovatele, tedy skutečnost, že byl v době relativně nedávně pravomocně odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody za drogovou trestnou činnost. Ač byl stěžovatel již ve správním řízení zastoupen svým nynějším právním zástupcem, ani v řízení v prvním stupni ani v rámci odvolání nedoložil, že by bylo vedeno soudní řízení o jeho návrhu na svěřeni nezletilého do jeho péče, až k žalobě přiložil rozsudek Okresního soudu v Teplicích ze dne 14. 5. 2018, č. j. 15 P 76/2015 – 416, sp. zn. 22 P a Nc 46/2017, kterým byl ovšem tento jeho návrh zamítnut, a to z obdobných důvodů, které uplatnily rovněž správní orgány a krajský soud v nyní posuzované věci. Skutečnost, že stěžovatel takový návrh podal, tedy nemá vliv na správnost závěrů, k nimž správní orgány i krajský soud dospěly. Za uvedených okolností, vzhledem k velmi slabé, resp. v podstatě neexistující osobní vazbě mezi stěžovatelem a nezletilým D. M. není v této konkrétní věci ani zásadní, zda se stěžovateli po té, co uplyne roční doba zákazu pobytu na území členských států EU, podaří získat vízum či jiné pobytové oprávnění, jež by mu umožnilo návrat do České republiky. Jak konstatovaly správní orgány, příslušný příspěvek na péči o nezletilého může stěžovatel hradit i z Vietnamu.

[30] Pokud jde rovněž o další okolnosti týkající se soukromého a rodinného života stěžovatele v ČR i v zemi původu, i ty byly správními orgány ve světle výše zmiňovaných faktorů přezkoumatelným způsobem zhodnoceny, a to na základě dostatečných podkladů. Správní orgán I. stupně v této souvislosti konstatoval, že stěžovatel se v ČR neintegroval do té míry, že by se nemohl navrátit do země původu. Na území ČR přicestoval v březnu 2007, a tedy na území ČR pobýval v době rozhodování správního orgánu I. stupně 9 let, nicméně v rámci tohoto období byl od 19. 7. 2011 do 23. 9. 2011 ve vazbě a od 6. 2. 2012 do 5. 2. 2015 ve výkonu trestu odnětí svobody, takže na svobodě strávil na území ČR šest let. Před nástupem výkonu trestu stěžovatel podnikal a následně dle své výpovědi pouze vypomáhal svým krajanům, pohyboval se tedy především v krajské komunitě, přičemž neměl na území ČR stálou práci. I přes uvedenou dobu pobytu na území ČR nebyl schopen se domluvit českým jazykem bez pomoci tlumočníka, naproti tomu ve Vietnamu má stěžovatel rodiče i sourozence a jeho otec tam vlastní dům, takže má stěžovatel v zemi původu k dispozici i určité zázemí. Stěžovatel rovněž vypověděl, že se do země původu může vrátit, že mu tam nic nehrozí a má pro návrat dostatek finančních prostředků.

pokračování

[31] Na základě uvedených skutečností dospěl správní orgán I. stupně k závěru, že správní vyhoštění nebude nepřiměřeným zásahem do soukromého ani rodinného života stěžovatele. Obdobně zhodnotila danou otázku rovněž žalovaná, přičemž mj. poznamenala, že stěžovatel nedisponuje pobytoým titulem, který by ho opravňoval k výkonu zaměstnání na území ČR, a finanční prostředky získává brigádami, resp. příležitostnou prací, a tudíž uložené správní vyhoštění nebude mít vliv na jeho ekonomickou situaci. Stěžovatel je v produktivním věku a neuvedl, že by mu zdravotní stav bránil ve vycestování do země původu. S uvedeným závěry se Nejvyšší správní soud, obdobně jako krajský soud, ztotožňuje. Ani námitku nepřiměřeného zásahu do soukromého a rodinného života stěžovatele v důsledku jeho správního vyhoštění Nejvyšší správní soud neshledal důvodnou.

IV.

Závěr a náklady řízení

[32] Zdejší soud tedy dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji v souladu s § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. zamítl.

[33] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalovaná měla ve věci úspěch, příslušelo by jí tedy vůči stěžovateli právo na náhradu nákladů důvodně vynaložených v řízení o kasační stížnosti, z obsahu spisu však plyne, že jí v tomto řízení žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 16. dubna 2021

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu